

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Malanowie

rok szkolny 2020/2021

1. WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie: wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałać istniejącym trudnościom i wspierać uczniów w trudnych sytuacjach.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły zmodyfikowano na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy. Odpowiada on na realne potrzeby uczniów, rodziców, nauczycieli, problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i jej środowisku. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączy więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców, nauczycieli we współpracy z psychologiem, pedagogiem, pielęgniarką szkolną, rodzicami, instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły.

Program uwzględnia główne kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2020/2021:

- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologicznego - pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

2. PODSTAWA PRAWNA

- Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020r. poz.910), Szkoła Podstawowa w Małanowie realizuje program wychowawczo - profilaktyczny obejmujący:

1) *treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz*

2) *treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.*

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r., poz. 214);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.;
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33);
- Karta Nauczyciela art.6;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763);
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535);
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578);
- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020r., poz. 1008);
- Plan Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły;
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania;
- Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.\\;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Programy narodowe i krajowe

- Program zapobiegania depresji w Polsce na lata 2016 – 2020;
- Narodowy Program Zdrowia;
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

3. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności szkolnej.
2. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.

3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.
7. Wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
8. Stosujemy skuteczne metody z wykorzystaniem ich różnorodnych form: metody aktywne, projekty, innowacje, lekcje otwarte;
9. Zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego.

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym oraz do świadomego wyboru przyszłego zawodu. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów.

4. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo - profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) *fizycznej* - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

- 2) *psychicznej* - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) *społecznej* - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) *aksjologicznej* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność **wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną** wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywa się w formie spotkań, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, projektów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Spółeczność szkolną stanowią dzieci i młodzież w wieku od 7 do 14 roku życia. Nasza szkoła liczy 385 uczniów. Średnia liczebność klasy kształtuje się na poziomie 23 osób co ma pozytywny wpływ na efekty nauczania i wychowania oraz atmosferę w szkole. Potrzeby rozwojowe uczniów są zaspakajane przede wszystkim przez rodziców oraz najbliższe środowisko (szkołę, placówki kulturalne i sportowe, organizacje pozarządowe, świetlicę parafialną). Uczniowie naszej szkoły pochodzą w większości z rodzin pełnych, duża grupa rodziców pracuje w lokalnym zakładzie produkcyjnym: *Sun Garden*, a także w pobliskim Turku w sektorze handlowym, usługowym, produkcyjnym a także w rolnictwie. Sytuacja socjalno - bytowa większości uczniów jest dobra, a nieznaczny odsetek dzieci pochodzących z rodzin o niskim statusie społecznym i materialnym korzysta z różnego rodzaju pomocy społecznej, poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej. Każdego roku w szkole jest grupa uczniów, którzy przejawiają uzdolnienia w różnych obszarach: matematyczne, lingwistyczne, sportowe, plastyczne, muzyczno-taneczne oraz informatyczne. Szkoła kładzie nacisk na rozwój uzdolnień i zainteresowań uczniów, którzy często osiągają sukcesy na poziomie gminy, powiatu i rejonu. Uczniowie wyróżniający się edukacyjnie uzyskują stypendia za naukę, a napotykaający problemy edukacyjne są diagnozowani. Wśród naszych uczniów jest grupa dzieci z opiniami i orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uczniowie objęci są

w szkole różnego rodzaju formami pomocy psychologiczno- pedagogicznej. Dzieci, które znajdują się w wyjątkowych sytuacjach życiowych zawsze otrzymują odpowiednie wsparcie. W większości nasi uczniowie są twórczy, ambitni, empatyczni i zaangażowani w życie szkoły. Chętnie uczestniczą w akcjach charytatywnych i działaniach wolontariatu.

6. DIAGNOZA POTRZEB, W TYM CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

W celu zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły, ważne jest zidentyfikowanie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących, wpływających na zdrowie fizyczne, psychiczne, bezpieczeństwo i funkcjonowanie społeczne ucznia.

Narzędzia badawcze, dzięki którym dokonano diagnozy środowiska:

- a) ankieta dla rodziców;
- b) propozycje uczniów w zakresie realizacji zadań wynikających z programu wychowawczo – profilaktycznego;
- c) analiza stanu wychowania w szkole:
 - sprawozdania opracowane przez wychowawców i nauczycieli;
 - dokumentacja i uwagi pedagoga, psychologa, nauczyciela świetlicy, pielęgniarki szkolnej;
 - analiza dokumentacji psychologa i pedagoga dotyczącej interwencji wychowawczej;
 - analiza dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- d) obserwacja zachowania uczniów;
- e) analiza dzienników lekcyjnych;
- f) analiza osiągnięć szkolnych;
- g) rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami, pracownikami niepedagogicznymi;
- h) informacje pozyskanych od: kuratorów, pracowników socjalnych, asystenta rodziny, policji;
- i) wnioski z ewaluacji wewnętrznej.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

Czynniki chroniące:

- poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- pozytywny klimat środowiska szkolnego;
- znajomość norm i zasad obowiązujących w szkole oraz konsekwencji ich łamania;

- rodzice włączają się w życie i pracę szkoły;
- większość rodziców zna zasady obowiązujące w szkole;
- rodzice widzą potrzebę podnoszenia swoich kompetencji wychowawczych poprzez udział w spotkaniach ze specjalistami;
- w opinii większości rodziców szkoła stwarza możliwości rozwoju zainteresowań;
- szkoła zapewnia uczniom w zależności od potrzeb różnorodną pomoc dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą, profilaktyczną oraz specjalistyczną;
- szkoła organizuje spotkania ze specjalistami;
- okazja do przeżycia i osiągnięcia sukcesu i rozpoznawania swoich mocnych stron;
- szkoła uczy odpowiedzialności, pomocy koleżeńskiej;
- szkoła realizuje programy z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki zachowań ryzykownych (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze, cyberprzemoc);
- szkoła ma wypracowane procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- szkoła współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- zdecydowana większość uczniów nie ma do czynienia z substancjami psychoaktywnymi;
- szkoła uwzględnia propozycje rodziców, uczniów i nauczycieli w zakresie realizacji zadań wynikających z programu wychowawczo – profilaktycznego;
- szkoła bierze udział w projektach, akcjach o charakterze patriotycznym, obywatelskim, charytatywnym, włącza się w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne;
- zdecydowany brak akceptacji dla zachowań agresywnych, przemocy rówieśniczej, braku kultury osobistej, nieposzanowania mienia własnego i szkoły.

Czynniki ryzyka:

- bierne formy spędzania czasu wolnego: Internet, gry komputerowe, telewizja;
- niektórzy uczniowie mają poczucie odrzucenia, braku szacunku i tolerancji dla innych;
- niska odporność na stres, zaniżona lub nieadekwatna samoocena;
- brak kultury osobistej, używanie wulgaryzmów, brak szacunku dla osób dorosłych;
- różne formy agresywnego zachowania z przewagą agresji słownej;
- uczniowie nie zawsze potrafią wyrażać swoje emocje w sposób akceptowany społecznie;
- uczniowie nie zawsze potrafią reagować w konstruktywny sposób w sytuacjach konfliktowych;

- mimo iż rodzice widzą potrzebę podnoszenia swoich kompetencji wychowawczych poprzez udział w spotkaniach ze specjalistami to część badanych deklaruje, że nie uczestniczy w tego typu spotkaniach;
- niedostateczna wiedza rodziców na temat uzależnień, środków psychoaktywnych;
- niepowodzenia szkolne;
- duża grupa uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- negatywny wpływ środków multimedialnych (Internet, gry komputerowe, portale społecznościowe), cyberprzemoc;
- wczesny wiek inicjacji alkoholowej;
- wczesny wiek inicjacji papierosowej;
- picie alkoholu (piwo, wino), palenie papierosów przez bliskich kolegów, koleżanki;
- zagrożenie zdrowia związane z pandemią COVID-19.

Propozycje uczniów, rodziców dotyczące tematyki godzin wychowawczych:

- kultura słowa,
- cyberprzemoc,
- przemoc w rodzinie, nałogi, uzależnienia,
- dojrzewanie,
- wyśmiewanie, izolacja,
- pierwsza pomoc,
- tolerancja i szacunek dla drugiego człowieka,
- informacje o zawodach, szkołach,
- agresja,
- narkotyki, e- sport, gry komputerowe.
- odmienność seksualna

Z przeprowadzonej diagnozy wysunięto następujące wnioski, które posłużą do podjęcia określonych działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole.

Wnioski wypływające z diagnozy:

- promować i zachęcać uczniów do aktywności fizycznej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego oraz właściwego i zdrowego sposobu odżywiania się, stylu życia;
- kształtować wśród uczniów postawy prospołeczne, szacunku i tolerancji dla innych, a także koleżeństwa i przyjaźni;
- zapobiegać przemocy słownej, psychicznej wśród uczniów w szkole;

- uatrakcyjnić ofertę zajęć dodatkowych w szkole z naciskiem na zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania uczniów, prowadzić warsztaty i zajęcia profilaktyczne wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców;
- zachęcać rodziców do udziału w spotkaniach ze specjalistami;
- kształtować podstawowe umiejętności życiowe np. radzenie sobie z nieprzyjemnymi emocjami, stresem, nauka rozwiązywania konfliktów;
- wspierać uczniów z problemami w nauce i niepowodzeniami szkolnymi;
- realizacja zajęć dotyczących dobrego wychowania;
- poszerzać wiedzę uczniów w zakresie różnego rodzaju uzależnień, instytucji pomocowych;
- przeprowadzić rekomendowany program profilaktyczny;
- poszerzać kompetencje uczniów w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego;
- przeprowadzać z uczniami rozmowy na temat ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacjach pandemii COVID- 19.

7. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Analiza wyników badań ankietowych pozwoliła na określenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną:

Wartości wymieniane przez uczniów:

- dobra praca w życiu dorosłym
- rozwijanie swoich zainteresowań
- rodzina
- dobre zdrowie
- udane życie osobiste
- przyjaźń
- miłość na całe życie

Wartości wymieniane przez rodziców:

- rodzina
- praca
- dobre wykształcenie
- zdrowie
- rozwój zainteresowań

Wartości wymieniane przez nauczycieli oraz innych pracowników niepedagogicznych:

- uczciwość,
- odpowiedzialność,
- szacunek względem siebie i innych,
- rodzina
- nauka

8. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent jest:

- 1) **aktywny:** posiada zainteresowania, pasję, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę. Planuje i kieruje swoją ścieżką edukacyjną i zawodową;
- 2) **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje. Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów;
- 3) **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- 4) **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- 5) **tolerancyjny:** szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- 6) **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych;
- 7) **szanujący, dbający** o zdrowie własne i innych, zna i szanuje tradycje rodziny, szkoły i narodu, troszczy się o środowisko naturalne.
- 8)

9. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

CEL OGÓLNY:

- Wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Przygotowanie do odpowiedzialności za własne decyzje i wybory.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków;
- Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia;

- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości;
- Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
- Wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju ucznia, rozbudzanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kompetencji kreatywności, zaradności;
- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec siebie i innych. Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu. Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie konstruktywnych relacji społecznych;
- Wzmacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie poprzez aktywowanie rodziców do współpracy ze szkołą. Przygotowanie do odpowiedzialnego i twórczego życia w rodzinie i społeczeństwie;
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, w tym cyberprzemocy, kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- Uczenie rozwiązywania problemów i radzenia sobie z niepowodzeniami;
- Przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych i uzależnieniom w sieci;
- Podniesienie świadomości rodziców na temat zagrożeń w rozwoju dzieci i młodzieży;
- Uczenie samodzielności, twórczego myślenia, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań;
- Wspomaganie ucznia w osiągnięciu sukcesu edukacyjnego;
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia;
- Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji;
- Budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samooceny.

10. ZADANIA I OBOWIĄZKI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

2) Pedagog szkolny, psycholog:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich, instytucjami wspierającymi rodzinę
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonali swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;

3) Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem,
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;
- f) stosuje jednolite oddziaływania wychowawcze przyjęte w szkole.

4) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym konsultacje z rodzicami,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) poznaje i uwzględnia w pracy wychowawczej warunki życia i nauki swoich wychowanków,

- d) uczy pozytywnego myślenia i stawia na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie,
- g) uczestniczą w opracowaniu i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

5) Rodzice:

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
- c) współtworzą program wychowawczo- profilaktyczny;

6) Instytucje zewnętrzne/osoby wspierające szkołę:

- a) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Turku;
- b) Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii- oddział terenowy w Turku;
- d) Asystent rodziny, kuratorzy sądowi;
- e) Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Malanowie;
- f) Ochotnicza Straż Pożarna w Malanowie;
- g) Policja;
- h) Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Turku;
- i) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Inne instytucje/ osoby współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania prozdrowotne i ekologiczne).

11. STRATEGIA MOTYWOWANIA UCZNIÓW DO NAUKI

W celu wzmocnienia motywacji uczniów do nauki wszyscy nauczyciele podejmują następujące działania:

1. Organizowanie systematycznych spotkań z absolwentami.
2. Promocja osiągnięć uczniów poprzez:
 - a) systematyczną prezentację dyplomów uczniowskich zdobytych w konkursach, zawodach na tablicy osiągnięć.

- b) systematyczne prezentowanie osiągnięć uczniów w konkursach przedmiotowych na poszczególnych etapach na tablicy konkursów.
 - c) umieszczanie informacji na stronie internetowej – informacje przygotowują nauczyciele (opiekunowie konkursów) lub sami uczniowie poprzez komunikator. Informacje mogą dotyczyć także osiągnięć w imprezach nie nadzorowanych przez szkołę.
 - d) po klasyfikacji rocznej wyróżnienie uczniów, którzy w najwyższym stopniu poprawili końcoworoczną średnią indywidualną w odniesieniu do I półrocza.
3. W ocenianiu przedmiotowym uwzględniać ocenę aktywności podczas lekcji (lub jej brak) każdego ucznia.
4. Przyznanie statuetki „Prymusa” na koniec roku szkolnego uczniowi z najwyższą średnią w szkole.
5. W pracy podczas lekcji nauczyciele:
- a) dostosowują stopień trudności zadań do możliwości ucznia;
 - b) umożliwiają uczniom uczenie się przez doświadczenie, nawiązują do zdarzeń współczesnych i życia uczniów;
 - c) wykorzystują tablice multimedialne i nowoczesne technologie;
 - d) prezentują filmy;
 - e) stosują elementy oceniania kształtującego, przekazują uczniowi informację zwrotną;
 - f) stosują aktywne metody pracy;
 - g) zachęcają do zadawania pytań i rozwiązywania problemów;
 - h) stosują metodę projektów krótkoterminowych i przeprowadzają prezentacje tych projektów w innych klasach;
 - i) organizują uczenie się w grupach i od siebie nawzajem;
6. Nauczyciele organizują koła zainteresowań i zajęcia uzupełniające w zależności od inicjatyw i potrzeb uczniów.
7. Nauczyciele korzystają ze szkoleń w zakresie motywowania uczniów do nauki.

Opis różnorodnych sytuacji wychowawczych, które mogą być aranżowane przez wszystkich nauczycieli, wychowawców i dyrekcję szkoły

- 1) Zachowanie ucznia w trakcie trwania lekcji:
- a) rozwijanie wzajemnego szacunku /ucznia do nauczycieli i innych uczniów/,

- b) współpraca i współdziałanie w grupie /praca zespołowa, realizacja projektów edukacyjnych, pomoc uczniom słabszym/,
 - c) poszanowanie własności szkolnej /ławki, sprzęt szkolny, pomoce dydaktyczne/,
 - d) uważne słuchanie innych,
 - e) umiejętność przyjmowania pochwał i krytyki ze strony innych.
- 2) Zachowanie ucznia w czasie przerwy międzylekcyjnej:
- a) przestrzeganie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w grupie kolegów na korytarzu i na boisku,
 - b) umiejętność przepraszania, przebaczenia, negocjowania,
 - c) nie używanie wulgaryzmów, zachowanie poprawności językowej,
 - d) nie opuszczanie terenu szkoły w czasie przerwy międzylekcyjnej,
 - e) korzystanie z toalet szkolnych zgodnie z zasadami higieny,
 - f) dbanie o czystość na korytarzach szkolnych i na boisku,
 - g) postępowanie zgodnie z zasadami asertywności /umiejętność mówienia „nie” w sytuacjach nacisku np. jeśli chodzi o agresję, narkotyki, papierosy, alkohol/.
- 3) Zachowanie ucznia w świetlicy i na stołówce szkolnej:
- a) kulturalne zachowanie się w grupie /wzajemny szacunek, poszanowanie odrębności innych, dbanie o wyposażenie świetlicy/,
 - b) aktywność wspólne rozwijanie zainteresowań, pomoc koleżeńska w nauce,
 - c) właściwe zachowanie się w czasie przerwy obiadowej, podczas spożywania posiłków.
- 4) Zachowanie ucznia w bibliotece szkolnej:
- a) rozwijanie ciekawości poznawczej,
 - b) przestrzeganie regulaminu biblioteki szkolnej /poszanowanie książek i innych zbiorów bibliotecznych w czasie korzystania z nich w bibliotece i w domu/,
 - c) zachowanie ciszy i spokoju.
- 5) Zachowanie ucznia w kinie, teatrze i na wycieczkach szkolnych:
- a) przestrzeganie przez uczniów regulaminu wycieczek, zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i zasad bhp,
 - b) kulturalne zachowanie się uczniów w miejscach publicznych,

- c) umiejętność korzystania z dóbr kulturalnych i gospodarczych kraju w celu rozwijania własnej osobowości i postawy patriotycznej.
- 6) Zachowanie ucznia na dyskotecie szkolnej:
 - a) całkowity zakaz używania papierosów, alkoholu i narkotyków,
 - b) poszanowanie mienia szkoły /dbanie o czystość pomieszczeń/.
- 7) Zachowanie ucznia podczas dowozów
 - a) przestrzeganie przez uczniów zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i zasad bhp,
 - b) przestrzeganie regulaminu dowozów,
 - c) bezpieczne zachowanie podczas oczekiwania na przystankach,
 - d) przestrzeganie godzin odjazdu autobusu,
 - e) zachowanie ciszy, spokoju i kultury w czasie jazdy,
 - f) konsekwentne wykonywanie poleceń opiekunów.

12. ZADANIA DO REALIZACJI

DZIAŁALNOŚĆ: WYCHOWAWCZA, EDUKACYJNA, INFORMACYJNA

I PROFILAKTYCZNA.

ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA

Lp.	Cele programu	Zadania i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I.	Popularyzowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych	1. Zajęcia na temat organizacji czasu wolnego. Oferta zajęć pozalekcyjnych z uwzględnieniem potrzeb uczniów. 2. Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na zajęciach SKS, kołach sportowych, klubach sportowych. 3. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych. 4. Rywalizacja oparta na zasadach fair-play, kształtowanie umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 5. Organizacja zajęć z pielęgniarką szkolną dotyczących higieny osobistej i profilaktyki zdrowia. 6. Organizacja zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. rajdy rowerowe, udział w biegach przełajowych. 7. Zapoznavanie uczniów z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się – udział uczniów w projektach szkolnych, programach, akcjach, imprezach profilaktycznych np.: <i>Jesienny poranek profilaktyczny</i>, <i>Światowy Dzień Walki z Otyłością</i>, <i>Szkoła Promująca Zdrowie</i>, <i>Mleko w szkole</i>. 8. Współpraca z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia, np. Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, klubami sportowymi. 9. Zachowanie zasad bezpiecznego	Nauczyciel biologii, przyrody, wychowania fizycznego, wychowawcy, psycholog, pedagog, pielęgniarka szkolna, nauczyciel techniki, policja	Cały rok szkolny, według potrzeb

		poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły, przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową, spotkania z policjantami). Przygotowanie uczniów do „Międzyszkolnego Turnieju Wiedzy o Ruchu Drogowym”. 10. Realizacja zagadnień z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. 11. Udział w programach profilaktycznych: <i>Trzymaj Formę</i>, „<i>Bieg po zdrowie</i>”, „<i>Nie pal przy mnie proszę</i>”, projekt <i>"Wiem nie biorę - jestem bezpieczny"</i>. 12. Rozbudzenie potrzeby ochrony środowiska naturalnego (realizowanie edukacji ekologicznej, wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, parków narodowych itp.). 13. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie i zdrowie innych. 14. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 15. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną (udział w akcjach: <i>Sprzątanie Świata</i>, <i>Dzień Ziemi</i>, <i>Dzień Wody</i>, <i>Kaliska Przygoda z Odpadami</i>, pogadanki, porządkowanie terenu wokół szkoły, konkursy ekologiczne). 16. Uświadomienie wartości zdrowego stylu życia bez nałogów- zajęcia warsztatowe, pogadanki 17. Uświadomienie rodzicom wartości i potrzeby dbania o zdrowie i kondycję fizyczną dzieci oraz właściwego sposobu odżywiania się - pogadanki dla rodziców na temat rozwoju psychomotorycznego. 18. Ukazanie negatywnego wpływu hałasu na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka - pogadanki na godzinie wychowawczej, lekcje przyrody, biologii,	
--	--	--	--

		konkursy profilaktyczne, warsztaty z psychologiem, badania przesiewowe słuchu, poruszanie problemu podczas zebrań z rodzicami. 19. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w których zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu- tematyka godzin wychowawczych, spotkania ze specjalistami. 20. Rozbudzanie zainteresowania uczniów kwestiami związanymi z ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi- realizowanie treści programowych na lekcjach przedmiotowych, takich jak: przyroda, biologia, chemia, fizyka, - pogadanki na ten temat na godzinach wychowawczych.		
II	1.Stworzenie systemu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mającymi problemy edukacyjne i wychowawcze 2. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb	1.Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno- pedagogicznej zgodnie z <i>Zasadami udzielania i organizacji pomocy- psychologiczno-pedagogicznej w Szkole Podstawowej w Malanowie</i>. 2. Zaplanowanie prac zespołów powołanych do opracowania: indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, 3. Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: • zajęcia korekcyjno – kompensacyjne; • zajęcia rewalidacyjne • zajęcia logopedyczne; • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; • konsultacje i warsztaty; • zajęcia kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne; • zajęcia rozwijające uzdolnienie; • zajęcia rozwijające umiejętność	Wychowawcy klas, nauczyciele, logopeda, psycholog, pedagog, dyrektor	Cały rok szkolny, według potrzeb

	rozwojowych i edukacyjnych	uczenia się; • zindywidualizowana ścieżka kształcenia. 4. Dostarczanie rodzicom wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc dziecku i rodzinie (wykaz instytucji). 5. Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców i specjalistów szkolnych: pedagoga, psychologa, logopedy. 6. Praca z uczniem uzdolnionym poprzez dobór odpowiednich metod i form rozwijających zainteresowania uczniów. 7. Indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 8. Nauka podstawowych umiejętności prospołecznych- warsztaty, lekcje wychowawcze. 9. Współpraca z rodzicami w zakresie egzekwowania od ucznia pracy w formie zdalnej. Wspieranie rodziców uczniów z niepowodzeniami szkolnymi w tego typu nauczaniu- kontakt osobisty z rodzicem przez dziennik elektroniczny lub inne komunikatory (wychowawca, nauczyciele). 10. Pomoc uczniom w rozpoznawaniu ich cech osobowości, zdolności, mocnych stron, umiejętności i predyspozycji- ankiety, testy badające zdolności i preferencje zawodowe, współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w tym zakresie. 11. Przekazanie informacji o zawodach, niezbędnych kwalifikacjach na poszczególnych stanowiskach pracy, wymaganiach rynku pracy- spotkania z zaproszonymi gośćmi, specjalistami i doradcami zawodowymi pracujących w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Urzędzie Pracy.		
--	--	---	--	--

		12. Wspieranie uczniów w zaplanowaniu ich dalszej ścieżki edukacyjnej, wyboru szkoły ponadpodstawowej, dalszego kierunku kształcenia, czy zawodu - pomoc szkolnego doradcy zawodowego, spotkania z zaproszonymi gośćmi, kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół). 13. Wspieranie rozwoju intelektualnego poprzez rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość - projekty, warsztaty, szkolenia, czynny udział w organizacji imprez szkolnych.		
III	Systematyczne motywowanie uczniów do nauki, budowanie poczucia własnej wartości	1. Prezentowanie na zajęciach z wychowawcą zainteresowań i pasji uczniów. 2. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych i sportowych. 3. Organizacja przez specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog) zajęć z zakresu technik uczenia się, umiejętności radzenia sobie z problemami i stresem, zajęcia dotyczące kształtowania poczucia własnej wartości: świadomość mocnych i słabych stron, rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości 4. Rozwój zainteresowań i pasji - organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami uczniowskimi. 5. Realizacja projektów i zadań dodatkowych. 6. Organizacja zajęć wspierających pracę	Wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog, pedagog , doradca zawodowy, dyrektor, zaproszeni goście	Cały rok szkolny, według potrzeb

		ucznia zdolnego. 7. Stosowanie pochwał, docenianie wkładu pracy i zaangażowania uczniów. 8. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 9. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy (prezentacja wyników uczniów na apelach, gazetkach szkolnych). 10. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości – zajęcia warsztatowe. 11. Uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartych w opiniach i orzeczeniach. 10. Zapoznanie z zasadami, metodami i technikami efektywnego uczenia się – warsztaty, tematyka godzin wychowawczych. 11. Motywowanie uczniów do wywiązywania się z obowiązków szkolnych w sytuacji nauczania zdalnego czy hybrydowego. Określenie wymagań i oczekiwań wobec uczniów, motywowanie do systematycznej i sumiennej pracy.		
--	--	---	--	--

RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH

Lp.	Cele programu	Zadania i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	1. Rozwijanie samorządności uczniów (udział w pracach Samorządu Szkolnego, klasowego). 2. Uczenie zasad demokracji (udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły, praca w organizacjach szkolnych) 3. Rozwijanie tolerancji wobec innych.	Wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, pedagog, psycholog,	Cały rok szkolny, według potrzeb

	kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, prawidłowych relacji z rodzicami. 2.Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.	Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych i odmiennych kulturowo (spotkania z osobami niepełnosprawnymi, spotkania z seniorami - <i>Dzień Babci i Dziadka</i>, warsztaty na temat tolerancji. 4. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia (Statut Szkoły, regulaminy). 5 Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji, organizacja czasu wolnego – zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań. 6. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego – udział w organizacji imprez klasowych, szkolnych. 7.Kształtowanie umiejętności prospołecznych uczniów: właściwa komunikacja, radzenie sobie z emocjami, asertywność itp. - warsztaty. 8. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka – zajęcia WDŻ, lekcje wychowawcze, etyka, spotkania z udziałem członków rodziny.		
II	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej, nie uleganie presji (pogadanki, warsztaty, prelekcje specjalistów). 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu – warsztaty. 3.Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego – pogadanki, prelekcje. 4. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków (realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych, współpraca z PPP, policją, Sądem dla nieletnich).	Wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, pedagog, psycholog, policja	Cały rok szkolny, według potrzeb

III	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji międzyludzkiej	1. Nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy-pogadanki na temat kultury słowa (wszyscy nauczyciele), wyróżnianie za wysoką kulturę osobistą a dyscyplinowanie za niewłaściwe zachowanie poprzez udzielanie upomnień, wpisy do dziennika, punkty ujemne. Konkursy, plakaty propagujące kulturę osobistą; 2. Kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów – poznawanie różnych technik rozwiązywania różnych sytuacji konfliktowych. 3. Nabywanie zasad właściwej komunikacji kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych. Formy realizacji <i>pogadanki, warsztaty, ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych, pobudzenie ucznia do stawiania pytań jak poprawić niekorzystną sytuację.</i>	Nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, zaproszeni goście, wychowawca świetlicy	Cały rok, według potrzeb
IV	Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza, rozwijanie pomocy koleżeńskiej	1. Propagowanie idei wolontariatu. 2. Praca w szkolnym kole Caritas, 4. Uwrażliwienie na potrzeby innych: udział w akcjach charytatywnych np. <i>Szlachetna paczka, Pogotowie św. Mikołaja, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Kolędniczy Misyjni, Góra Grosza, Świąteczna zbiórka żywności, kiermasze okazjonalne</i> 5. Organizowanie pomocy koleżeńskiej – pomoc w nauce, trudnych sytuacjach.	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice, wychowawca świetlicy, pedagog, psycholog	Cały rok, według potrzeb

KULTURA - WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ

Lp.	Cele programu	Zadania i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
-----	---------------	----------------------------	----------------	-------------------

I.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej	1. Budowanie systemu wartości - przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości (udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach). 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii (pogadanka, spotkanie z ciekawymi ludźmi). 3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. 4. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów: spotkania autorskie, konkursy czytelnicze i recytatorskie. Współpraca z Gminną Biblioteką Publiczną 5. Dbanie o kulturę języka, nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się – warsztaty, pogadanki.	Wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, rodzice, wychowawca świetlicy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny, według potrzeb
II	Wprowadzenie w życie kulturalne szkoły, wspólnoty lokalnej	1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. 4. Organizowanie i udział w imprezach na rzecz szkoły i środowiska lokalnego np: Przegląd Chórów, Dni Malanowa 5. Poznanie historii najważniejszych obiektów w gminie. Formy realizacji wycieczki, wystawy, gazetki, zajęcia dydaktyczne uroczystości i inne.	Nauczyciele, wychowawcy, zaproszeni goście	Cały rok według potrzeb

III	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	1. Rozumienie znaczenia edukacji w życiu człowieka. 2. Rozwijanie zainteresowań pasji uczniów: zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, praca w organizacjach szkolnych, projekty edukacyjne 3. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. 4. Aktywne uczestniczenie w życiu kulturalnym: udział w koncertach, wyjazdach do kina, teatru. Formy realizacji <i>Pogadanki, warsztaty, dyskusje, zajęcia z ciekawymi ludźmi, wycieczki, wyjścia do kina teatru, udział w kołach zainteresowań, organizacjach szkolnych itp.</i>	Nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, zaproszeni goście	Cały rok, według potrzeb
IV	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	1. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 2. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 3. Prowadzenie kroniki szkolnej. 4. Kultywowanie tradycji szkolnej. 5. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym. 6. Opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. 7. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych np: <i>Dzień Patrona</i>. 8. Organizowanie uroczystości klasowych np: <i>Mikołajki, Andrzejki, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Ojca</i> Formy realizacji <i>Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne,</i>	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice	Cały rok, według potrzeb

		<i>klasowe, konkursy, diagnoza wartości uznawanych przez społeczność szkolną, wycieczki do miejsc pamięci narodowej</i>		
V	Uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez kontakt ze sztuką	1. Udział uczniów w koncertach muzycznych, organizowanie wyjazdów do kina, teatru i na wystawy. 2. Aktywizacja uczniów poprzez prezentację osiągnięć: <i>Galeria prac</i>, występy muzyczne podczas uroczystości szkolnych. 3. Udział uczniów w zajęciach chóru szkolnego i oprawa uroczystości szkolnych, prezentowanie swoich umiejętności podczas Przeglądu Chórów. 4. Udział uczniów w plenerze malarskim <i>Malowniczy Malanów</i>.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok, według potrzeb
VI	Wspomaganie uczniów w podejmowaniu ważnych decyzji życiowych.	1. Prowadzenie zajęć z zakresu zawodoznawstwa. 2. Spotkania z dyrektorami szkół średnich. 3. Poradnictwo indywidualne prowadzone przez szkolnych doradców zawodowych. 4. Spotkania z absolwentami. 5. Realizacja wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy, absolwenci, dyrekcja, zaproszeni goście	Cały rok, według potrzeb

BEZPIECZEŃSTWO - PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH).

Lp.	Cele programu	Zadania i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
-----	---------------	----------------------------	----------------	-------------------

I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w szkole	1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią - dyżury nauczycieli podczas przerw, monitoring wizyjny. 2. Pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas ferii, wakacji, wycieczek i wyjazdów, procedury ewakuacyjne, procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych 3. Przeciwdziałanie agresji w szkole – pogadanki, warsztaty. 4. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów 5. Kontynuować współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami oraz osobami: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Sekcją Prewencji KMP, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, kuratorami sądowymi, asystentem rodzin, policjantem dzielnicowym, Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii, Gminna Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Zespołem ds. Przemocy. 6. Przypomnienie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń telekomunikacyjnych (telefony komórkowe, tablety) - pogadanki, wykłady, prelekcje. 7. Zwiększenie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera, Internetu, cyberprzemoc-tematyka godzin wychowawczych, warsztaty.	Wychowawcy nauczyciele, dyrektor, rodzice, wychowawca świetlicy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny, według potrzeb
II.	Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku	1. Diagnoza zachowań i postaw uczniów w zakresie funkcjonowania w środowisku cyfrowym. 2. Realizacja programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej oraz uzależnienia od gier komputerowych, Internetu i hazardu. 3. Wdrażanie programów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania	Wychowawcy pedagog, psycholog, dyrekcja, specjaliści, nauczyciel	Cały rok szkolny, według potrzeb

	cyfrowym	z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia. 4. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł. 5. Upowszechnienie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów. 6. Poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym. 7. Aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych. 8. Ochrona zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii COVID-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole. Pogadanki na godzinie z wychowawcą - zapoznanie uczniów z procedurą szkolną i zobowiązanie ich do przestrzegania reżimu sanitarnego, pogadanki z uczniami na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych, wzbudzanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych. 9. Podstawy pierwszej pomocy. Zdolność rozpoznawania potencjalnych źródeł zagrożeń. Rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. Rozumienie znaczenia podejmowania tego typu działań - wykształcenie umiejętności praktycznych, szczególnie rozpoznawania niebezpieczeństw i właściwego reagowania na nie. 10. Prawo - jak z niego korzystać na co dzień - warsztaty, tematyka godzin wychowawczych. 11. Rozwijanie kompetencji cyfrowych nauczycieli w kontekście nauczania zdalnego i hybrydowego. Formy realizacji <i>Warsztaty, szkolenia, pogadanki, informacje</i>	informatyki, wychowawca światlicy	
--	----------	--	---	--

		<i>na stronie internetowej szkoły, broszury, ulotki</i>		
III	Stwarzanie możliwości budowania właściwych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji, mobbingowi itp.	1. Organizowanie zajęć z wychowawcą przy współpracy pedagoga i psychologa szkolnego na temat: • sposobów rozwiązywania konfliktów; • asertywności; • budowania poczucia własnej wartości; • form mediacji, negocjacji; • komunikacji interpersonalnych; • przedstawienie prawnych konsekwencji zachowań sprzecznych z normami społecznymi. 2. Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego: wycieczki szkolne, zielone i białe szkoły, ogniska, rajdy, biwaki, pikniki, festyny, zabawy szkolne, zajęcia integracyjne dla klas pierwszych. 3. Aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy szkoły, psycholog, pedagog	Cały rok szkolny, według potrzeb
IV	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych	1. Organizowanie w szkole obchodów: Światowego Dnia Bez Tytoniu, Światowego Dnia Rzucania Palenia, Światowego Dnia Zdrowia itp. 2. Dostarczanie wiedzy na temat negatywnych skutków zażywania tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych, napojów energetyzujących. 3. Organizowanie przedstawień profilaktycznych oraz prenumerata czasopism promujących zdrowy styl życia. 4. Organizacja spotkań z wybranymi specjalistami zajmującymi się uzależnieniami (w zależności od diagnozy środowiska szkolnego). 5. Udział uczniów w konkursach związanych z tematyką zagrożeń współczesnego świata. 6. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach,	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog, pielęgniarka szkolna, zaproszeni goście w zależności od potrzeb specjaliści, dyrekcja	Cały rok szkolny, według potrzeb

		7. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. 8. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Formy realizacji <i>Warsztaty, szkolenia, pogadanki, informacje na stronie internetowej szkoły, broszury, ulotki, psychoedukacja rodziców</i>		
V	Nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych. 4. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi 5. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. 6. Racjonalne zarządzanie swoim kapitałem- warsztaty ze specjalistami z zakresu ekonomii, projekty. Formy realizacji <i>Aktywne uczestniczenie w akcjach edukacyjnych, profilaktycznych, dyskusje, pogadanki, warsztaty, negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</i>	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice, zaproszeni goście, psycholog, pedagog	Cały rok szkolny, według potrzeb
VI	Współpraca z rodzicami, pomoc rodzicom w rozwijaniu kompetencji	1. Przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły, np.: • statut szkoły, i ocenianie wewnątrzszkolne, • program wychowawczo-profilaktyczny, • regulaminy, procedury szkoły.	Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny, według potrzeb

	wychowawczych	2. Respektowanie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów. 3. Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy) oraz instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i dziecku 4. Przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami. 5. Zapoznanie rodziców z tematyką profilaktycznych spotkań organizowanych przez szkołę dla rodziców: substancje psychoaktywne, bezpieczeństwo w sieci 6. Indywidualne konsultacje z nauczycielami, psychologiem, pedagogiem 7. Informować uczniów w obecności rodziców o konsekwencjach dalszych niewłaściwych zachowań oraz możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy dla dziecka i jego rodziny (w zależności od potrzeb). 8. Udzielać rodzicom porad w szczególności w zakresie czynników wpływających na dobrą kondycję psychofizyczną uczniów, dotyczących: wychowania, trudności w nauce, pracy indywidualnej z dzieckiem, 9. Zachęcenie do organizowania i uczestnictwa we wspólnych wyjazdach i imprezach szkolnych. 10. Zachęcenie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole Formy realizacji <i>Prelekcje, pogadanki, warsztaty dla rodziców</i>		
--	---------------	--	--	--

13. KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

Realizacja zadań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w środowisku szkolnym przyczyni się do podniesienia jakości pracy szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych. Nastąpi wzmocnienie

czynników chroniących, a zmniejszy się ilość zachowań ryzykownych, niebezpiecznych, zagrażających życiu i zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Uczniowie udoskonalą umiejętności prospołeczne, które przyczynią się do ukształtowania prawidłowych postaw zdrowotnych, patriotycznych i obywatelskich oraz właściwych postaw i postępowania wobec innych ludzi, zrozumienia, szacunku, empatii i tolerancji oraz umiejętności komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Podniesienie efektywności oddziaływań w zakresie nauczania, rozbudzanie zainteresowań i pasji, przyczyni się do wzrostu poziomu wiedzy, osiągnięć i sukcesów szkolnych uczniów. Aktywne włączenie się uczniów w życie szkoły i klasy spowoduje wzrost poczucia odpowiedzialności oraz przynależności do grupy klasowej i zbiorowości szkolnej.

14. EWALUACJA PROGRAMU

Procedury oceny skuteczności programu:

- 1) opracowanie narzędzi monitorowania i obserwacji,
- 2) przeprowadzenie ewaluacji programu,
- 3) poinformowanie o wynikach ewaluacji programu,
- 4) wprowadzenie zmian.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny będzie na bieżąco monitorowany i raz na rok ewaluowany. Oznacza to, iż systematycznie gromadzone będą informacje na temat przeprowadzonych działań w celu wykorzystania ich do modyfikacji programu i podwyższania skuteczności przyszłych działań profilaktyczno - wychowawczych. Do oceny celowości i skuteczności podjętych działań profilaktyczno - wychowawczych służyć będzie:

- a) systematyczna obserwacja uczniów - polegająca na monitorowaniu przez wszystkich pracowników szkoły funkcjonowania uczniów;
- b) wywiady z rodzicami (opiekunami) uczniów, z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły;
- c) analiza dokumentacji szkolnej - dzienników lekcyjnych, opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, sprawozdań nauczycieli, specjalistów, wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacji zebranych podczas spotkań z rodzicami;
- d) anonimowe ankiety dla rodziców, uczniów, nauczycieli;
- e) sprawozdania wychowawców z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły, po przeprowadzonej wcześniej diagnozie i dokładnej analizie sprawozdań wychowawców, będą corocznie modyfikowane.

15. USTALENIA KOŃCOWE

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Malanowie jest otwarty i może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.